

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
422701, Республика Татарстан, Высокогорский район,
С. Высокая Гора, улица Юбилейная, 1А

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БИЕКТАУ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**
422701, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Биектау авылы, Юбилей урамы, 1А

тел./факс 8(84365) 74-7-79, e-mail: Vgor.Vsg@tatar.ru

КАРАР
15 декабрь 2023 ел.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
№ 24

**Хезмәтне саклау идарәсе системасы турындагы нигезләмәне раслау хакында
«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Биектау авыл
жирлеге башкарма комитеты»**

Россия Федерациясе Хезмәт кодексына, Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының 19.08.2016 елгы 438н номерлы бөерыгына ярашлы рәвештә,» хезмәтне саклау белән идарә итү системасы турында Типовой положениене раслау турында " карар чыгарам:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге Башкарма комитетында хезмәтне саклау белән идарә итү системасы турында Нигезләмәне» кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Житәкче

Сәлахетдинов Р.Ф.

Кушымта
«Расланган»
Башкарма комитет карары белән
Биектау авыл жирлеге
Биектау муниципаль районы
Татарстан Республикасы

"15" декабрь, 2023 ел, № 24

«Киңәшле»
Татарстан Республикасы Биектау муниципаль
районы авыл жирлекләренең берләшкән профсоюз
оешмасы рәисе
_____ . Р. Закирова
« ____ » _____ 2023 ел.

Нигезләмә

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Биектау авыл
жирлеге башкарма комитетында хезмәтне саклау белән идарә итү системасы
турында.**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге Башкарма комитетында " хезмәтне саклау белән идарә итү системасы турындагы элге нигезләмә (алга таба - Положение) «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге Башкарма комитетында» хезмәтне саклау белән идарә итү системасын формалаштыруның төп принципларын һәм структурасын билгели (алга таба – Башкарма комитет) аның функцияләрен һәм Россия Федерациясе Конституциясенә, Россия Федерациясе Хезмәт кодексына һәм башка норматив хокукый актларга нигезләнә.

2. Башкарма комитетта хезмәтне саклау белән идарә итү системасы (алга таба - Система) Башкарма комитетның һәм аның структур бүлекчәләренең (юридик зат оештырмыйча) (алга таба - структур бүлекчәләр) хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча хезмәт иминлеген тәмин итүгә, хезмәткәрләренең хезмәт эшчәнлеге барышында тормышын һәм сәламәтлеген саклауга юнәлдерелгән оештыру формалары һәм уртак гамәлләр ысуллары жыелмасы булып тора.

3. Система кысаларында Башкарма комитетта хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча идарә итү һәм көйләү дәрәжәләре булып Башкарма комитетның структур бүлекчәләре, Башкарма комитетта хезмәтне саклау өчен жаваплы һәм җитәкче тора.

II. Башкарма комитетның хезмәтне саклау өлкәсендәге сәясәте

1. Башкарма комитетның хезмәтне саклау өлкәсендәге сәясәте (алга таба - хезмәтне саклау буенча сәясәт) Башкарма комитетның хезмәтне саклауның дәүләт норматив таләпләрен һәм үз өстенә ирекле кабул ителгән йөкләмәләрне үтәү буенча бурычларын үтәвен гарантияли.

Хезмәтне саклау сәясәте:

а) эшчеләрнең хезмәт эшчәнлеген процессында аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау өстенлегенә;

б) эш урыннарында хезмәт шартларының хезмәтне саклау таләпләренә туры килүе;

в) хезмәткәрләрнең сәламәтлек торышы начарлану, Житештерү травматизмы һәм һөнәри авырулар, шул исәптән һөнәри куркынычларны идарә итү аша, вакыйгаларны һәм очракларны кисәтү буенча эзлекле һәм өзлексез чаралар (чаралар) үтәү;

г) эшчеләрнең шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алу, шул исәптән эш урыннарын проектлау, жиһазлар, кораллар, чимал һәм материаллар сайлау, шәхси һәм коллектив саклану чаралары, житештерү һәм технологик процесслар төзү аша;

д) системаның нәтижәләгән даими камилләштерү һәм арттыру;

е) кирәкле ресурслар белән тәмин итү һәм мондый катнашуны хуплау аша хезмәтне саклау идарәсендә һәм хезмәт шартларын тәмин итүдә катнашырга вәкаләтле вәкилләккә органнар хезмәткәрләрен мәжбүри жәлеп итү;

ж) мөмкин кадәр куркынычсыз хезмәт шартларын тәмин итүдә шәхси кызыксыну;

з) үз эшчәнлегенә үзенчәлекләреннән чыгып, хезмәтне саклау өлкәсендә башка бурычларны үтәү.

III. Башкарма комитетның хезмәтне саклау өлкәсендәге максатлары

Эш бирүченең хезмәтне саклау өлкәсендәге төп максатлары (алга таба максатлар) хезмәтне саклау сәясәтендә тотыла һәм эш бирүче тарафыннан әлегә положениенә V бүлегендә каралган процедураларны гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә.

2. Системаның төп максатлары:

а) оешманың хезмәтне саклау өлкәсендәге сәясәтенең төп юнәлешләрен гамәлгә ашыру һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү;

б) хезмәт шартларын яхшырту һәм саклау программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

в) хезмәтне саклау буенча законнарны үтәүне тәмин итүче шартлар булдыру, шул исәптән хезмәт процессында кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны, жиһазларны, приборларны һәм хезмәт процессының техник чараларын эксплуатацияләү куркынычсызлыгын тәмин итү;

г) куркынычсыз хезмәт шартларын формалаштыру;

д) хезмэтне саклау таләпләрен үтәүне контрольдә тоту;

е) хезмэтне саклау буенча белемнәрне укыту һәм тикшерү, шул исәптән, хезмэтне саклау өлкәсендә өзлексез белем бирү системасын булдыру һәм камилләштерү;

ж) Башкарма комитетта хезмэт эшчәнлеген алып баручы затлар белән бәхетсезлек очраklarын булдырмау;

з) персоналның, Башкарма комитетта хезмэт эшчәнлеген алып баручы затларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, аларга дөвалау-профилактика хезмәте күрсәтүне оештыру, хезмэт режимнарының, житештерү процессының, оешкан ял итүнең оптималь комбинациясен булдыру;

IV. Хезмэтне саклау өлкәсендәге бурычларны бүлү Башкарма комитет вазыйфай затлары арасында

Башкарма комитет:

а) хезмәткәрләрнең хезмәтне саклауга хокукларын гарантияли, шул исәптән хезмәтне саклау таләпләренә туры килгән хезмэт шартларын тәмин итүне дә;

б) хезмәткәрләрнең хезмэт һәм ял режимын үтәүне тәмин итә;

в) эшчеләрне житештерүдә бәхетсезлек очраklarыннан һәм һөнәри авырулардан, һөнәри куркынычлардан вакытында иминиятләштерүне тәмин итә;

г) хезмәтне саклау буенча чараларны ресурслар белән тәмин итүне оештыра;

д) житештерү биналарын, корылмаларын, жиһазларын, технологик процессларны һәм житештерүдә кулланыла торган чимал һәм материалларны куркынычсыз эксплуатацияләүне оештыра;

е) Россия Федерациясе Хезмэт кодексына ярашлы рәвештә үз акчалары хисабына мәжбүри алдан (эшкә кергәндә) һәм вакытлыча (хезмэт эшчәнлеге барышында) медицина тикшерүләре үткәрүне оештыра;

ж) хезмәткәрләрне укыту һәм һөнәри әзерләүнең билгеләнгән тәртибен, шул исәптән хезмәтне саклау буенча әзерлекне, хезмәтне саклауга кагылышлы хезмэт бурычларын үтәү өчен кирәкле компетентлык дәрәжәсен саклау кирәклеген исәпкә алып, үтәүне тәмин итә;

з) тиешле квалификация таләпләрен канәгатьләндерүче һәм күрсәтелгән эшкә медицина каршы күрсәтмәләре булмаган кешеләрне мөстәкыйль эшләргә кертә;

и) коллектив саклану чараларын сатып алуны һәм эшләвен тәмин итә;

к) хезмэт шартларына махсус бәя бирүне оештыра;

л) эшчеләргә эш урыннарындагы хезмэт шартлары, һөнәри куркынычлар дәрәжәләре, шулай ук аларга бирелә торган гарантияләр, тиешле компенсацияләр турында мәгълүмат бирә;

м) хезмәтне саклау таләпләренә ярашлы рәвештә хезмәткәрләргә санитар-көнкүреш хезмэт күрсәтүне һәм медицина тәмин итүне тәмин итә;

н) аварияләр, бәхетсезлек очраklары һәм һөнәри авырулар сәбәпләрен тикшерүдә катнаша, күрсәтелгән сәбәпләрне бетерү, аларны кисәтү һәм профилактикалау буенча чаралар күрә;

о) дөүләт хакимияте органнарына булган аварияләр, бәхетсезлек очраklары һәм һөнәри авырулар турында вакытында хәбәр итә;

п) контроль - күзәтчелек эшчәнлегә нәтижәләре буенча бирелгән дәүләт хакимияте органнары күрсәтмәләрен һәм күрсәтмәләрен үтәүне оештыра.

1. Башкарма комитет хезмәткәрләренәң бурычлары:

а) үз хезмәт функцияләрен үтәү кысаларында Хезмәтне саклау таләпләрен үтәүне тәмин итә, шул исәптән хезмәтне саклау буенча инструкциялар таләпләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәүне, шулай ук житештерү, технологик һәм хезмәт дисциплинасын үтәүне, эш житәкчесе күрсәтмәләрен үтәүне;

б) медицина тикшерүләре, психиатрия тикшерүләре, эш бирүче юнәлеше буенча химик-токсикологик тикшеренүләр уза;

в) хезмәтне саклау, шулай ук аварияләр һәм производства бәхетсезлек очраклары нәтижәсендә зыян күргәннәргә беренче ярдәм күрсәтү мәсьәләләре буенча әзерлек уза;

г) хезмәт шартларының торышын контрольдә тотуда һәм саклауда катнаша;

д) үз эш урынын чисталыкта тота;

е) эш сменасы (эш көне) башланганчы үз эш урынын тикшерә;

ж) үз эш урынында жиһазларның һәм коралларның төзеклеген күзәтә;

з) үз эш урынына карата коймаларның, саклагыч жайланмаларның, Блокировка һәм сигнализация жайланмаларының, индивидуаль һәм төркем саклау чараларының, юлларның, үтүләрнең, мәйданчыкларның, баскыч жайланмаларының, перилларның булу-булмавын һәм төзеклеген, шулай ук аларның чүпләнмәвен һәм тыгызланмавын тикшерә;

и) үз эш урынын тикшергәндә ачыкланган кимчелекләр турында үзенәң турыдан-туры житәкчесенә хәбәр итә һәм аның күрсәтмәсе буенча эш итә;

к) шәхси һәм коллектив саклану чараларын һәм хезмәт иминлеген тәмин итүче жайланмаларны дәрәс куллана;

л) үзенәң турыдан-туры яки югарырак торган житәкчесенә кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янаган һәр хәл, һәр бәхетсезлек очрагы яки үзенәң сәламәтлегә начарлануы, шул исәптән кискен һөнәри авыру (агулану) яки башка затларның билгеләре турында хәбәр итә;

м) аварияләр килеп чыкканда эш бирүче тарафыннан элек расланган эш тәртибенә ярашлы эш итә һәм килеп чыккан авариянең үсешен һәм аны бетерүне чикләү буенча кирәкле чаралар күрә.

10. Хезмәтне саклау буенча белгеч (Башкарма комитет житәкчесе):

а) системаның эшләвен тәмин итә;

б) эш бирүчедә хезмәтне саклау буенча оештыру эшенә житәкчелек итә, эш бирүченәң структур бүлекчәләре эшен координацияли;

в) хезмәтне саклау буенча әзерлек үткәрү өчен ачык урыннарда күзаллау эсбаплары һәм заманча техник чаралар урнаштыруны оештыра;

г) Россия Федерациясә Хезмәт кодексына хезмәтне саклау өлкәсендәге норматив хокукый һәм методик документациягә ярашлы рәвештә хезмәткәрләрне тәмин итүне контрольдә тота;

д) контроль-күзәтчелек чаралары нәтижәләре буенча эш бирүченәң хезмәтне саклау таләпләрен, хезмәт законнарын, хезмәткәрләрнең хезмәт һәм ял режимнарын, дәүләт хакимияте органнары күрсәтмәләрен һәм күрсәтмәләрен үтәүне контрольдә тота;

е) хезмэт шартларының һәм саклауның торышын контрольдә тотат;

ж) эш бирүченең структур бүлекчэләре тарафыннан хезмэт шартларын яхшырту һәм саклау буенча чаралар эшләүне оештыра, аларның үтәлешен контрольдә тотат;

з) хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча дәүләт хакимияте органнары белән оператив һәм консультатив элемтәне гамәлгә ашыра;

и) хезмәтне саклау буенча локаль актларны эшләүдә һәм янадан карауда катнаша;

к) хезмәтне саклау буенча эзерлекне оештыруда һәм үткәрүдә катнаша;

л) шәхси һәм коллектив саклану чараларын тәмин итүне, бирүне, саклауны һәм куллануны, аларның төзеклеген һәм дәрәҗә кулланылуын контрольдә тотат;

м) махсус киём бирү нормаларын һәм башка шәхси саклану чараларын, юа торган һәм зарарсызландыра торган матдәләрен, сөтне, дөвалау-профилактика туклануын, эш вакыты озынлыгын, шулай ук хезмэт хакын арттыру күләмен һәм хезмэт шартларын махсус бәяләү нәтиҗәләре буенча өстәмә отпуск озынлыгын янадан карау буенча тәкдимнәрне карый һәм кертә;

н) хезмэт шартларына махсус бәя бирүне оештыруда һәм үткәрүдә катнаша;

о) һөнәри куркынычларны идарә итүдә катнаша;

п) эш бирүченең структур бүлекчәләрендә хезмәтне саклау торышын тикшерүне оештыра һәм үткәрә;

р) медицина тикшерүләре, психиатрия тикшерүләре, хезмәткәрләренең химик-токсикологик тикшеренүләрен үткәрүне оештыра;

с) булган кимчелекләрне һәм хезмәтне саклау таләпләрен бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр (күрсәтмәләр) бирә, аларның үтәлешен контрольдә тотат;

т) аварияләрен, бәхетсезлек очраklarын һәм һөнәри авыруларны тикшерүдә катнаша, алар буенча исәп-хисап алып бара, аларның сәбәпләрен анализлай, охшаш очраklarның кабатлануын кисәтү буенча чаралар билгели һәм гамәлгә ашыра, аларның үтәлешен контрольдә тотат.

11. Структура бүлекчәсе житәкчесе:

а) эш бирүченең структур бүлекчәсендә хезмәтне саклау таләпләренә туры килгән хезмэт шартларын тәмин итә;

б) системаның эшләвен тәмин итә;

в) хезмәтне саклау өлкәсендә йөкләнгән бурычларны тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплы;

г) хезмәтне саклау өлкәсендәге бурычларны үз кул астындагылар арасында бүлеп бирә, шул исәптән аларга үз вәкаләтләренең бер өлешен тапшыра, аларның җаваплылык дәрәҗәсен билгели;

д) вәкиллекле органнар хезмәткәрләре тарафыннан вәкаләтләнгән хезмәтне саклау комитеты (комиссиясе) эшенә ярдәм итә;

е) эш бирүче акчалары хисабына мәҗбүри алдан (эшкә кергәндә) һәм вакытлыча (хезмэт эшчәнлегә давамында) медицина тикшерүләрен, психиатрия тикшерүләрен, структур бүлекчә хезмәткәрләренең химик-токсикологик тикшеренүләрен вакытында үткәрүне тәмин итә;

ж) тиешле квалификация таләпләрен канәгатләндрүче һәм күрсәтелгән эшкә медицина каршы күрсәтмәләре булмаган кешеләрне мөстәкыйль эшкә кертүне тәмин итә;

з) хезмәтне саклау буенча әзерлек үткәрүне оештыра;

и) махсус киём, махсус аяк киеме һәм башка шәхси саклану чаралары, юып төшерү һәм зарарсызландыру чаралары бирүне оештыра;

к) структура бүлекчәсе хезмәткәрләренең тиешле контингентын дөвалау-профилактика туклануы, сөт белән тәмин итүне оештыра;

л) хезмәтне саклау таләпләренә ярашлы рәвештә структур бүлекчә хезмәткәрләренә санитар-көнкреш хезмәт күрсәтүне һәм медицина тәмин итүне тәмин итә;

м) структура бүлекчәсендә житештерү биналарын, корылмаларын, жиһазларын эксплуатацияләү куркынычсызлыгын, технологик процессларның һәм житештерүдә кулланыла торган чимал һәм материалларның куркынычсызлыгын оештыра;

н) хезмәт шартларына махсус бәя бирүне оештыруда катнаша;

о) һөнәри куркынычларны идарә итүне оештыруда катнаша; п) структур бүлекчәдә хезмәт шартларының һәм саклануның торышын контрольдә тотуны оештыруда һәм үткәрүдә катнаша;

р) мондый хәлләр килеп чыкканда структур бүлекчәдә аварияләрне булдырмау, структур бүлекчә хезмәткәрләренең һәм башка кешеләрнең тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чаралар күрә, шул исәптән авария нәтижәсендә зыян күргәннәргә беренче ярдәм күрсәтү буенча чаралар;

с) аварияләр сәбәпләрен, структур бүлекчәдә булган бәхетсезлек очраklarын һәм структур бүлекчә хезмәткәрләренең һөнәри авыруларын тикшерүдә катнаша, күрсәтелгән сәбәпләрне бетерү, аларны кисәтү һәм профилактикалау буенча чаралар күрә;

т) эш бирүчегә структур бүлекчәдә булган аварияләр, бәхетсезлек очраklarы һәм структур бүлекчә хезмәткәрләренең һөнәри авырулары турында вакытында хәбәр итә;

у) контроль - күзәтчелек эшчәнлегенә нәтижеләре буенча бирелгән дөүләт хахимияте органнары күрсәтмәләрен һәм күрсәтмәләрен, хезмәтне саклау хезмәте (белгече) күрсәтмәләрен (күрсәтмәләрен) үтәүне тәмин итә;

ф) структур бүлекчәдә кирәкле приборлар һәм житештерү процессларын контрольдә тоту системалары булуын һәм эшләвен тәмин итә;

х) хезмәтне саклау таләпләре белән билгеләнгән очраklarда структур бүлекчәдә эшне туктата;

ц) структура бүлекчәсе хезмәткәрләре һәм башка затлар белән танышу өчен хезмәтне саклау таләпләрен үз эченә алган документлар һәм мәгълүматның гомуми кулланышта булган урыннарда булуын тәмин итә;

ч) структура бүлекчәсендә булган аварияләр һәм бәхетсезлек очраklarы вакытында ашыгыч медицина ярдәмен чакыру һәм зыян күрүчеләрне медицина оешмасына китерүне оештыру буенча чаралар күрә.

V. Максатларга ирешүгә юнәлдерелгән процедуралар

Хезмэтне саклау өлкәсендә башкарма комитет.

1. Хезмэтне саклау буенча хезмәткәрләр эзерләү процедурасын оештыру максатыннан эш бирүче билгели (билгели):

а) хезмәткәрләрнең хезмәтен саклау, аны тикшерү, саклау һәм үстерү буенча кирәкле һөнәри компетентлыкка таләпләр;

б) хезмәтне саклау буенча стажировка үтүче хезмәткәрләрнең һөнәрләре (вазыйфалары) исемлеге, аның һәр һөнәр (вазыйфасы)буенча давамлылыгы күрсәтелә;

в) хезмәтне саклау өлкәсендә хезмәт күрсәтүгә кертелгән укуыту оешмаларында хезмәтне саклау буенча эзерлек үтүче хезмәткәрләрнең һөнәрләре (вазыйфалары) исемлеге;

г) эш бирүчедә хезмәтне саклау буенча эзерлек үтүче хезмәткәрләрнең һөнәрләре (вазыйфалары) исемлеге;

д) эш урынында беренчел инструктаж узудан азат ителгән хезмәткәрләрнең һөнәрләре (вазыйфалары) исемлеге;

е) эш бирүченең структур бүлекчәләрендә эш урынында хезмәтне саклау буенча инструктаж үткәрү, хезмәтне саклау буенча стажировка үткәрү өчен җаваплы хезмәткәрләр;

ж) хезмәтне саклау буенча инструктаж программасына кертелә торган сораулар;

з) хезмәтне саклау таләпләренең белемнәрен тикшерү буенча эш бирүче комиссиясе составы;

и) хезмәтне саклау таләпләренең белемнәрен тикшерү буенча эш бирүче комиссиясенең Эш регламенты;

к) эш бирүче комиссиясендә эшчеләрнең белемнәрен тикшерү буенча хезмәтне саклау мәсьәләләре Исемлеге;

л) житештерүдә аварияләр һәм бәхетсезлек очраklары нәтижәсендә зыян күргәннәргә беренче ярдәм күрсәтү мәсьәләләре буенча эзерлек оештыру тәртибе;

м) хезмәтне саклау буенча инструктаж оештыру һәм үткәрү тәртибе;

н) эш урынында стажировка оештыру һәм үткәрү һәм хезмәтне саклау буенча эзерлек тәртибе.

2. Хезмәтне саклау буенча хезмәткәрләр эзерләү процедурасын оештыру барышында эш бирүче хезмәткәрләргә башкарган эшләренең характерына һәм эчтәлегенә, аларның үз вазифа бурычларын куркынычсыз үтәү өчен кирәкле квалификациясенә һәм компетентлыгына карап эзерләү кирәклеген исәпкә ала.

3. Хезмәт шартларын бәяләү һәм оештыру процедурасын оештыру максатыннан эш бирүче, үз эшчәнлегенең үзенчәлекләреннән чыгып, билгели (билгели):

а) хезмәт шартларын, шулай ук аның эгъзаларының хокукларын, бурычларын һәм җаваплылыгын махсус бәяләүне үткәрү буенча комиссияне булдыру һәм эшләү тәртибе;

б) эш бирүчедә аерым структур бүлекчәләр булганда хезмәт шартларын махсус бәяләүне үткәрү буенча комиссиянең эшчәнлеге үзенчәлекләре;

в) эш бирүченең эш урыннарында хезмэт шартларын махсус бәяләүне үткәрү буенча комиссия эшчәнлегенә өлешендә махсус бәяләүне үткәрүнең оештыру тәртибе;

г) эш бирүченең эшчәнлегенә төрөнә карата әлегә эшкә иң компетентлысын жәлеп итү кирәклеген исәпкә алып, хезмэт шартларына махсус бәя бирүче оешма белән гражданлык-хокукый килешүне сайлап алу һәм төзү тәртибе;

д) хезмэт шартларын махсус бәяләү мәсьәләләре буенча бәхәсләрне жайга салу тәртибе;

е) хезмэт шартларын махсус бәяләү нәтижәләрен куллану тәртибе.

1. Һөнәри куркынычларны идарә итү процедурасын оештыру максатыннан эш бирүче үз эшчәнлегенә үзгәртүүләрнең чыгып, Һөнәри куркынычларны идарә итү буенча түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру тәртибен билгели (билгели) :

а) куркынычларны ачыклау;

б) Һөнәри куркынычларны бәяләү;

в) Һөнәри куркынычларны киметү.

VI. Процедураларны гамәлгә ашыру буенча чараларны планлаштыру

1. Процедураларны гамәлгә ашыру буенча чараларны планлаштыру максатыннан эш бирүче процедураларны гамәлгә ашыру буенча чаралар планын әзерләү, яңадан карау һәм актуальләштерү тәртибен билгели (алга таба - План).

2. План буенча:

а) хезмәтне саклау комитеты (комиссиясе) яки эш бирүче тарафыннан эш бирүчедә хезмэт шартлары һәм саклау торышын анализлау нәтижәләре;

б) процедураларны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган чараларның гомуми исемлегенә;

в) процедураларны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган һәр чара буенча көтелгән нәтижә;

г) процедураларны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган һәр чара буенча гамәлгә ашыру вакыты;

д) процедураларны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган чараларны идарә итүнең һәр дәрәжәсендә гамәлгә ашыру өчен җаваплы затлар;

е) процедураларны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган чараларны финанслау чыганагы.

VII. Системаның эшчәнлеген контрольдә тоту һәм процедураларны гамәлгә ашыруны мониторинглау

1. Системаның эшчәнлеген контрольдә тотуны һәм процедураларны гамәлгә ашыруны мониторинглауны оештыру максатыннан эш бирүче:

а) хезмэт шартлары һәм саклау торышының хезмәтне саклау таләпләренә, үтәлгән тиешле хезмәтне саклау буенча килешүләргә туры килүен бәяләү;

б) процедураларның нәтижелелеген һәм нәтижелелеген билгеләү өчен мәгълүмат алу;

в) системаны камилләштерү буенча карарлар кабул итү өчен нигез булып торган мәгълүмат алу.

1. Эш бирүче системаның эшчәнлеген контрольдә тотуның һәм процедураларны гамәлгә ашыруны мониторинглауның төп төрләрән билгели, аларга түбәндәгеләр керә::

а) эш урынының, кулланыла торган жиһазларның, коралларның, чималның, материалларның торышын, эшченең башкарыла торган технологик процесслар кысаларында эш башкаруын, һөнәри куркынычларны ачыклауны, шулай ук даими рәвештә башкарыла торган хезмәтне саклау буенча башка чараларны гамәлгә ашыруны контрольдә тоту, процедураларны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглау;

б) вакытлыча башкару характерындагы процессларның үтәлешен контрольдә тоту: хезмәткәрләрнең хезмәт шартларын бәяләү, хезмәтне саклау буенча эзерлек, медицина тикшерүләре, психиатрия тикшерүләре, химик-токсикологик тикшеренүләр үткөрү;

в) аварияләрне, бәхетсезлек очраklarын, һөнәри авыруларны, шулай ук хезмәтне саклау таләпләренең үзгәрешләрен, яңа технологик процессларны, жиһазларны, коралларны, чималны һәм материалларны башкарырга, үзгәртәргә яки кертәргә тиешле хезмәтне саклау килешүләрен исәпкә алу һәм анализлау;

г) тулаем системаның нәтижелелеген контрольдә тоту.

1. Системаның эшчәнлеген контрольдә тоту һәм идарә итүнең һәр дәрәжәсендә процедураларны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглау нәтижелелеген арттыру өчен эш бирүче системаның эшчәнлеген контрольдә тотуның һәм процедураларны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглауның баскычлы формаларын кертә, шулай ук системаның эшчәнлеген ижтимагый контрольдә тоту һәм процедураларны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглау мөмкинлеген күздә тоту.

VIII. Системаның эшләвен яхшыртуны планлаштыру

1. Системаның эшләвен яхшыртуны планлаштыруны оештыру максатыннан, эш бирүче системаның эшләвен яхшыртуның системаның эшләвен контрольдә тоту нәтижеләренә һәм процедураларны гамәлгә ашыру мониторингына бәйлелеген, шулай ук аварияләрне, бәхетсезлек очраklarын, һөнәри авыруларны тикшерү нәтижеләрен, дәүләт хакимияте органнарының контроль-күзәтчелек чаралары нәтижеләрен, хезмәткәрләрнең һәм (яки) вәкаләтле вәкилләренең тәкъдимнәрен исәпкә алу мәжбүрилеген билгели органнары.

2. Системаның эшчәнлеген яхшыртуны планлаштырганда, эш бирүче системаның нәтижелелеген анализлай, ул түбәндәге күрсәткечләренә бәяләүне күздә тоту:

а) эш бирүченең хезмәтне саклау өлкәсендәге максатларына ирешү дәрәжәсе;

б) системаның хезмэтне саклау саясәтендә чагылдырылган эш бирүче бурычларын үтәүне тәэмин итү сәләте;

в) системаның эшчәнлегенә нәтижәлелеген анализлау нәтижәләре буенча идарә итүнең барлык дәрәжәләрендә эш бирүче тарафыннан билгеләнгән гамәлләрнең нәтижәлелеге;

г) системаны үзгәртү кирәклегенә, шул исәптән хезмэтне саклау өлкәсендәге максатларны төзәтү, эш бирүче вазифаи затларының хезмэтне саклау өлкәсендәге бурычларын яңадан бүлү, эш бирүче ресурсларын яңадан бүлү;

д) системаны үзгәртү турында карарларга кагылган хезмәткәрләрне вакытында эзерләүне тәэмин итү кирәклегенә;

е) системаның нәтижәлелеген бәяләү критерийларын үзгәртү кирәклегенә.

IX. Аварияләргә җавап бирү, бәхетсезлек очрақлары һәм һөнәри авырулар

1. Куркынычсыз хезмәт шартларын тәэмин итү һәм саклау, житештерү травматизмы очрақларын һәм һөнәри авыруларны булдырмау максатыннан эш бирүче потенциал мөмкин булган аварияләргә ачыклау тәртибен, алар килеп чыккан очрақта эш итү тәртибен билгели.

2. Авария килеп чыкканда эш бирүче авариягә җавап бирү һәм аларның нәтижәләрен бетерүнең гамәлдәге һәм эшләнә торган планнарын, шулай ук авария очрагында гарантияләү кирәклеген исәпкә ала:

а) авария килеп чыкканда, эчкә элемент системасын куллану һәм авария нәтижәләрен бетерү буенча гамәлләрне координацияләү аша эш зонасында булган кешеләрне яклау;

б) эшчеләрнең эшнә туктату һәм/яки эш урыныннан китү һәм куркынычсыз урынга бару мөмкинлегенә;

в) авария шартларында эшнә яңадан башламау;

г) авария турында мәгълүматны тиешле компетентлы органнарга, авария һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча хезмәтләргә һәм бүлекчәләргә, эш бирүченә алар белән ышанычлы элементсенә бирү;

д) житештерүдә аварияләргә һәм бәхетсезлек очрақлары нәтижәсендә зыян күрүчеләргә беренчә ярдәм күрсәтү һәм кирәк булганда Ашыгыч медицина ярдәме чакыру (яки эш бирүчедә сәламәтлек пункты булганда беренчә ярдәм күрсәтү), янгынга каршы чаралар үткәрү һәм эш зонасында булган барлык кешеләрне эвакуацияләү;

е) эшчеләрне аварияләргә кирәк, аларга эзерлекне тәэмин итү һәм аларның нәтижәләрен бетерү буенча чараларны гамәлгә ашыру өчен эзерләү, шул исәптән реаль аварияләргә якин шартларда даими күнегүләргә үткәрү.

X. Система документлары белән идарә итү

1. Система документлары белән идарә итүне оештыру максатыннан, эш бирүче системаның структурасын, эш бирүченең һәм конкрет башкаручының һәр структур бүлекчәсе өчен хезмәтне саклау өлкәсендәге бурычларын һәм җаваплылығын үз эченә алган локаль норматив актларны һәм башка документларны рәсмиләштерү буенча формаларны һәм тәкъдимнәрне, хезмәтне саклау һәм контроль процессларын, системаның эшләвен тәмин итүче эш бирүченең структур бүлекчәләре арасында кирәкле элементләрне билгели (билгели).

2. Система документларын эшләү һәм раслау өчен җаваплы кешеләр эш бирүче тарафыннан идарә итүнең барлык дәрәжәләрендә билгеләнә. Эш бирүче шулай ук система документларын эшләү, килештерү, раслау һәм яңадан карау тәртибен, аларны саклау срокларын билгели.

3. Системаның яңадан каралырга, актуальләштерелергә, яңартылырга һәм үзгәртелмәскә тиешле документларының аерым төре буларак системаның контроль-хисап документлары (язмалары) билгеләнә, шул исәптән:

а) системаны гамәлгә ашырудан килеп чыккан актлар һәм башка мәгълүмат язмалары;

б) хисап журналлары һәм аварияләр, бәхетсезлек очрақлары, һөнәри авырулар турында мәгълүмат язмалары актлары;

в) житештерү мохитенең һәм хезмәт процессының зарарлы (хәвефле) факторларының хезмәткәрләргә тәэсире турында мәгълүмат язу һәм хезмәткәрләрнең хезмәт шартларын һәм сәламәтлек торышын күзәтү;

г) системаның эшчәнлеген контрольдә тоту нәтижәләре.